

Лекција 1**Зашто су нам потребна правила и закони?****Која правила су неопходна за заједничко учење, живот и игру у школи?**

Васпитно-образовни циљеви	Ученици размишљају о сопственим ставовима и уверењима у вези са постојећим правилима. Разговарају о значају правила у заједничком животу и раду. Схватају да су правила неопходна.
Задаци	Ученици учествују у игри симулације и кроз практично искуство постају свесни функције правила. Праве листу разлога због којих су правила неопходна и упоређују их са идејама својих другова. Упоређују школска правила са својим правима и обавезама у школи.
Наставна средства и материјали	Мекане лоптице, флип-чарт табла, оловке, наставни листови, кућни ред или списак школских правила.
Методe	Групни рад, дискусија са целим одељењем, рад у паровима.

Ток часа

Одељење игра игру „погоди правила“ (најбоље на школском дворишту или у физкултурној сали). Наставник подели ученике у два тима и објасни им да ће играти игру у којој морају сами да погоде правила.

Објашњење:

- ради се о томе да се постигне што више голова;
- само наставник зна правила игре;
- наставник не објашњава правила, а ученици не могу питати која су;
- када прекрше правило, ученици морају да седну са стране;
- циљ игре је да ученици постигну гол, а да не прекрше правила; задатак ученика је да сами схвате правила како их не би прекршили.

Правила, која само наставник зна, су следећа:

- гол се постиже убацивањем лопте у *сопствени* гол;
- сви могу учествовати у игри, уз изузетак: ученици чија имена почињу на слово А не смеју трчати;
- само дечаки (или: само девојчице) могу шутирати лопту;
- онај ко држи лопту не сме се кретати;
- насиље је дозвољено.

Током прва два минута важе само прва два правила. Наставник затим укључује остала правила и цела игра траје 5-10 минута.

Када се игра заврши, наставник окупља ученике и поставља им следећа питања:

- Шта мислите о игри? Да ли је била добра? Лоша? Поштена? Зашто?

- Како сте знали да уопште постоје нека правила?
- Како сте се осећали због тога што не знате правила?

Методом брзог низања идеја (*brainstorming*) наставник добија од ученика одговоре које бележи на (флип-чарт) табли. Са фрустрирајућег искуства нетранспарентних и непознатих правила, наставник прелази на тему „Зашто су нам потребна правила?“ примењену на живот у школи. Питање се поставља целом одељењу или даје на расправу групама од по 2-3 ученика. Одговори појединаца и група се записују и разврставају (на обичној или флип-чарт табли, графофолији). Требало би да се на крају активности на табли нађу основни критерији који се тичу „једнакости“, „учествовања“, „правичности“ и „поштовања“. Наставник бележи резултате пошто ће му бити потребни и касније.

Правила у школи могу постојати само ако ученици имају права и обавезе, а који морају бити преточени у некакав „правилник“. Ученици имају задатак да направе списак својих права и обавеза у школи и да их упореде са кућним редом, односно школским правилима. Добро би било дати ученицима 2-3 примера, како би им било јасно шта тачно треба да раде. Ученици раде у паровима и записују своја права, обавезе и школска правила на наставни лист „Права, дужности, одговорности и правила у нашој школи“. У случају да за ово нема довољно времена на часу, може се урадити као домаћи задатак. За то ће ученицима бити потребна по једна копија школских правила. Попуњене наставне листове излажу на табли.

Када су сви наставни листови изложени, ученици их разгледају и разговарају о њима.